



Vantaan kaupungin Resurssiviisauden tiekartta

VD/2472/11.00.00.01/2018

JTS

Ympäristölautakunta on 21.3.2018 päättänyt pyytää Resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta lausuntoa sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Resurssiviisauden tiekartta on kaupungin strategiaa toimeenpaneva ohjelma maa- ja asuntopoliittisen ohjelman ja hyvinvointiohjelman rinnalla. Vantaan kaupunginvaltuusto on linjannut kaupunkistrategiassaan, että kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Vuoden 2018 talousarvion sitovaksi tavoitteeksi päätettiin "Hiilineutraali Vantaa 2030" -ohjelman laatiminen.

Resurssiviisauden tiekartta ohjaa kaupungin kehitystä kohti päästötöntä, jätteetöntä ja luonnonvaroja kestävästi käyttävää kaupunkia. Samanaikaisesti kaupunki haluaa tukea kaupunkilaisten hyvinvointia sekä kaupungin elinvoimaisuutta. Resurssiviisaus tarkoittaaakin kykyä käyttää luonnonvaroja harkitusti hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävällä tavalla.

Hiilineutraalius merkitsee sitä, että kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 80 % vuoden 1990 päästöihin verrattuna ja jäljelle jäävät päästöt kompensoidaan esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyysen tähtääviä hankkeita muualla. Vantaan kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2016 yhtä suuret kuin vuonna 1990. Tämä tarkoittaa keskimäärin 7 prosenttiyksikön päästövähennystarvetta vuosittain 2018 - 2030. Suurimmat päästölähteet ovat liikenne (37 %) ja rakennusten lämmitys (41 %).

Resurssiviisauden tiekartalla edetään neljällä kaistalla, joiden tavoitteet ja toimenpiteet tukevat toisiaan. Kaistat ovat energiankulutus ja -tuotanto, yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, kulutus ja materiaalit sekä vastuullinen vantaalainen. Vantaan resurssiviisauden tiekartan jokaiselle kaistalle on määriteltä vuotta 2030 kuvaava tavoitetilä, jonka avulla suunnataan kohti resurssiviisasta ja hiilineutraalia Vantaata. Tiekartassa on esitetty toimenpiteitä, joiden avulla päästäisiin kohti asetettua tavoitetta.

Energiantuotanto ja -kulutus aiheuttavat valtaosan Vantaan ilmastopäästöistä. Tiekartan tavoitteena on päästötön sähkön- ja lämmöntuotanto, energia- ja resurssitehokkuuden lisääminen sekä viisas energiankulutus. Kaupunki voi välillisesti vaikuttaa energiantuotannon ja -kulutuksen aiheuttamiin päästöihin muun muassa maankäytön ja rakentamisen ohjaamisella ja vaikuttamalla kaupungin omistamien energialaitosten energialähdevalintoihin.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen vaikuttavat merkittävästi kaupungin resurssitehokkuuteen. Tiivistyvän kaupunkirakenteen päästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Lisäksi tiivis kaupunkirakenne mahdollistaa palvelujen helpomman saavutettavuuden ja säästää viheralueita.

Liikenteen päästöjen vähentämisellä on keskeinen merkitys hiilineutraalisuuden tavoitteen saavuttamisessa, sillä niiden tulisi vähetä lähes 70 % välillä 1990 - 2030.

Kaupunki minimoi riskit ilmastonmuutoksen aiheuttamille muutoksille jo suunnittelu- ja rakennusvaiheessa. Kaavoituksessa ja rakentamisessa myös luonnon monimuotoisuutta säilytetään ja lisätään sekä turvataan ekosysteemipalveluiden toimivuus.

Säästävä luonnonvarojen käyttö edellyttää resurssitehokasta suunnittelua, resurssitehokasta kulutusta sekä kiertotalouden edistämistä, jolloin kulutus perustuu uusien tuotteiden ja omistamisen sijasta palveluiden käyttämiseen: jakamiseen, vuokraamiseen sekä kierrättämiseen.



Ruoan tuotannon ympäristövaikutukset ovat merkittävät, esimerkiksi yksityisen kulutuksen ilmastovaikutuksista ruoka tuottaa noin viidenneksen. Tavoitteena on, että vuonna 2030 ruokatuotantoketju on kestävä; vastuullisten hankintojen ohella hävikin vähentäminen on merkittävä ruoan ympäristövaikutusten pienentämisessä.

Vantaan arvoista vastuullisuus tarkoittaa hyvän elämän turvaamista sekä nykyisille että tuleville sukupolville kestävä kehityksen periaatteiden mukaan. Vastuullinen vantaalainen -kaista kattaakin kaikki vantaalaiset – niin kaupungin työntekijät, asukkaat kuin yritykset ja yhteisöt. Kaista sisältää kestävä elämäntapaan, kasvatukseen ja koulutukseen sekä ympäristöjohtamiseen ja työn tekemisen tapoihin liittyviä toimenpiteitä.

Ilmastotavoitteiden toteuttaminen vaatii kustannuksiltaan eri kokoluokan toimia; investointeja, mutta myös panosta kehittämistoimiin ja parempaan suunnitteluun ja koordinointiin. Resurssiviisauden tiekartan sisältämien toimenpiteiden resursoinnista päätetään vuosittain talousarvion yhteydessä.

Vantaan resurssiviisauden tiekartta vuoteen 2030 on pitkän tähtäimen ympäristöohjelma ja korvaa toteutussuunnitelmineen toimialojen aiemmat ympäristöohjelmat. Tiekartta päivittää myös kaupungin ympäristöpoliittiset linjaukset.

Resurssiviisauden tiekarttaa on valmisteltu yhdessä toimialojen edustajien ja sidosryhmien kanssa kevästä 2017.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että resurssiviisauden tiekartassa on käsitelty kattavasti kestävä kehitykseen liittyvät teemat. Kartan tavoitteet ja toimenpiteet ovat oikeaan osuvia. Lautakunnalla ei ole huomautettavaa resurssiviisauden tiekartan luonnokseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.4.2018 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa yllä oleva lausunto Resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta.

Päätös:

Päätettiin antaa yllä oleva lausunto Resurssiviisauden tiekartan luonnoksesta.

Liite:

- Vantaan kaupungin Resurssiviisauden tiekartta (luonnos)

Täytäntöönpano: - ympäristölautakunta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

erityisasiantuntija Asta Mellais, p. 040 849 8166, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi